

První operní role pěvce Adama Plachetky patří do Znojma

FESTIVAL

Hudební festival Znojmo, který se letos koná 10. až 24. července, slaví kulaté výročí, proto přinášíme ohlédnutí za jeho barvitou historií. Před 20 lety založil učitel a hudebník Jiří Ludvík s dirigentem Romanem Válkem festival, který nyní láká do Znojma návštěvníky nejen z celé České republiky, ale i ze světa. Těší se zájmu recenzentů a sklízí úspěchy odborné veřejnosti. Jaké byly jeho začátky? V prvním díle našeho miniseriálu si připomeneme první pět ročníků.

ROK PRVNÍ
8.–10. 7. 2005,
Na Händela Bacha

Pětadvacetiletý Jiří Ludvík za podpory své rodiny a přátel zakládá festival staré hudby zaměřující se zejména na barokní a klasicistní období. První ročník trvá 3 dny a čítá 13 koncertů, operních představení a doprovodných akcí. Jednotlivé dramaturgické koncepty, který festivalu vydržel prvních 10 let, stojí na oslavě výročí narození nebo úmrtí hudebních velikánů – zejména skladatelů barokní nebo klasicistní hudby. V prvním roce

Festivalové číslo
1 500

je návštěvnost
1. ročníku Hudebního
festivalu Znojmo,
o čtyři roky později
už byla 10x větší.

dodnes – vedle opery je to také cimbálový koncert, varhanní koncert a věžní hudba. První ročník festivalu navštívilo 1500 návštěvníků.

ROK DRUHÝ
7.–16. 7. 2006,
(Ne)vinná degustace Mozarta

Po prvotním úspěchu bylo jasné, že festival, který se bude těšit v budoucnu mnoha návštěvníkům a ovacím, nezůstane jen u jednoho ročníku. Druhý rok festivalu připomněl 250. výročí narození Wolfganga Amadea Mozarta, trval 10 dní a přinesl další programy, které trvají dodnes.

Na festivalu poprvé vystoupil uznávaný houslový virtuóz Pavel Šporcl, který se následující rok stal

i Retzu pořádají v této době také druhý ročník festivalu hudby a literatury. Setkání představitelů a návštěvníků festivalu na historickém místě Heiliger Stein mělo v roce 2006 komorní atmosféru a bylo spíše oficiální, ale postupem let přerostlo ve velké přátelství a oblíbenou akci návštěvníků z obou sousedních zemí. My už teď víme, že přeshraniční spolupráce natolik zakořenila, že trvá doposud a společných projektů přibývá.

Opera pro rok 2006 byl Mozartův Don Giovanni a znojemské divadlo praskalo ve švech na premiéře i třech reprízách. Hlavní roli ztvárnil tehdy dvacetiletý Adam Plachetka, v budoucnu se rolí Dona Giovanniho proslavil nejen u nás, ale i ve Vídni a New Yorku.

Druhý ročník festivalu přinesl poprvé také Hudbu v ulicích, Koncert malých géníů a Koncert znojemských hudebníků.

Propojení hudby a vína se prohloubilo a vznikla festivalová kolekce vín, v prvním ročníku čítala zapojení 14 vinařů. Spojení hudby a vína sklídilo velký úspěch, což trvá dodnes. 19 akcí druhého ročníku festivalu navštívilo 5 000 lidí.

Adam Plachetka posbíral po světě mnoho ovací za roli Dona Giovanniho. Poprvé jsme ho však mohli vidět ve Znojme - v roce 2006.

mněl 180. výročí úmrtí Ludwiga van Beethova, který skládal komorní skladby a jeho největší díla byla určena pro velké symfonické orchestry. Proto měl třetí ročník (doposud jako jediný) místo operního díla na programu taneční představení MAXIMVS, které přineslo na pódium znojemského divadla program Když tančím s Beethovenem. Krásné prostředí divadla podtrhlo zajímavý tanec s klavíristou uprostřed scény.

Poprvé jsme mohli zažít sílu komorního koncertu, který se koná při svíčkách. Houslový virtuós Pavel Šporcl vedle svého koncertu také zařadil Koncert malých géníů, jehož produkci si vzaly za svou studentky gymnázia. Od tohoto roku je tedy tento koncert líhní mladých produkčních, kteří se postupně etablovali v rámci produkce festivalu na pořádání větších koncertů.

Nejvíce navštívenou akcí ročníku byl zahajovací koncert, na němž zazněla Symfonie č. 5 „Osudová“, a to v pátek 13. července v podání Filharmonie Brno. „Ten den bylo nesnesitelné horko a festivaloví brigádníci nosili na hradní nádvoří podium, židle a lavice pro 1 000 diváků, hudební nástroje a aparaturu sedmdesátičlenného orchestru,“ vzpomínal Jiří Ludvík. Festivalová statistika třetího ročníku čítala 11 festivalových dní, 9 000 návštěvníků, 14 koncertů a 7 doprovodných akcí.

“

„Festival jsme zakládali proto, aby se ve Znojme vůbec něco dělo. Postupně jsme si uvědomili, jaký má potenciál, a v dané chvíli jsme se rozhodli, že musíme mít vysoké cíle. Proto jsme hned od prvního ročníku byli jediný festival v České republice, který připravuje vlastní operní představení,“ Jiří Ludvík, zakladatel festivalu.

ROK ČTVRTÝ
11.–27. 7. 2008,
In vino Vivaldi

Čtvrtý ročník festivalu vzpomněl 330 let od narození italského skladatele Antonia Vivaldiho a Znojmo ovládla atmosféra

Itálie přelomu 18. století. Poprvé v historii festivalu se pro velký zájem přidával koncert. Patron festivalu Pavel Šporcl odehrál třikrát koncert Čtvero ročních dob,

ho parku Podýjí a na vranovský zámek. Poprvé jsme zažili vystoupení v jízdárně Louckého kláštera. Už čtvrtý ročník festivalu nabral velikých rozměrů: 17 festivalových dní,

Jiří Ludvík založil Hudební festival Znojmo v roce 2005.

celkem je navštívilo 1600 posluchačů. Stagionou festivalu byla Vivaldiho Dorilla in Tempe a byla provedena pětkrát. Orchestrových nástrojů se již ustálil a poprvé ve Znojme vystoupil pod názvem The Czech Ensemble Baroque Orchestra & Choir. Od tohoto ročníku je jasné, že festival má svůj rezidenční soubor, který je s ním propojen a každoročně připravuje operu a také účinkuje s vlastním koncertem. Poprvé v historii se pořadatelé odvážili operu udělat venku. Krásné kulisy jí poskytlo nádvoří (nebo též rajský dvůr) Minoritského kláštera.

Vivaldiho hudba zněla v mnoha podobách – na žestě v podání Brass 6, jazzově s Laco Déczim a folklorně ji předvedli Címbal Classic. Na Vivaldiho hudbu se dokonce cvičilo s Hankou Kynychovou. Poprvé se nám představili laureáti Letní školy barokní hudby a poprvé jsme zažili jazz v přírodě na piknikových dekách. To jsou další akce, které se pevně do současnosti objejují na programu festivalu.

Festival se začal čím dál více rozkřádat po regionu, ze Znojma se na koncerty vyjelo i do okolí – do Hrádku, Jaroslavic či do Národního

14 000 návštěvníků, 25 koncertů a 9 doprovodných akcí.

ROK PÁTÝ
10.–26. 7. 2009,
Haydn, víno, Napoleon

Pátý ročník festivalu měl na programu kromě Josefa Haydna, od jehož úmrtí uběhlo 200 let, také výročí napoleonské bitvy u Znojma. Poprvé se uskutečnil koncert v banketním sále zámku v Uherčicích, kde se od té doby již každoročně koná koncert a následná dobročinná dražba vín, jejíž výtěžek putuje na opravy zdevastovaného zámku. Martin Jakubiček, který každý rok hrál na varhany v Louce, se poprvé vydal mimo Znojmo na Tour de Varhany.

Opera Josepha Haydna Il Mondo della Luna (Život na měsíci), stagiona tohoto roku, si u diváků získala oblibu a vidělo ji na 1 500 návštěvníků, kteří ocenili poutavý a aktuální děj, zajímavou dvoupatrovou scénu, oživení v podobě tanečních a gymnastických kreací a kvalitní pěvecké výkony. V roce 2009 se celková návštěvnost vyšplhala na 15 000 během 17 festivalových dní. Uskutečnilo se 24 koncertů a 8 doprovodných akcí.

Od roku 2009 festival přispívá na opravu zámku v Uherčicích.

Dorilla in Tempe (2008) prověřila jako první opera kulisy pod širým nebem.

slavili 320 let od narození hned dva – Johann Sebastian Bach a Georg Friedrich Händel.

„Festival jsme zakládali proto, aby se ve Znojme vůbec něco dělo. Postupně jsme si uvědomili, jaký má potenciál, a v dané chvíli jsme se rozhodli, že musíme mít vysoké cíle. Proto jsme hned od prvního ročníku byli jediný festival v České republice, který připravuje vlastní operní představení a který používá projektový systém stagiony, což znamená, že ve vlastní produkci připravujeme scénické dílo určené pro daný ročník festivalu. Skládáme si realizační i umělecký tým, vybíráme pěvce i tanečníky,“ přiblížil zakladatel festivalu Jiří Ludvík.

V roce 2005 byla nastudována a třikrát provedena Händelova opera Acis a Galatea v poučené interpretaci na dobové nástroje nebo jejich repliky. Spolu s dirigentem Romanem Válkem se do historie festivalu vepisuje orchestr a sbor Czech Ensemble Baroque, který na festivalu účinkuje dodnes.

Začátky hudební kariéry zažil na prvním ročníku festivalu basbarytonista Adam Plachetka, který tehdy jako student Pražské konzervatoře ztvárnil roli kyklopa Polyfema v opeře Acis a Galatea.

První ročníky festivalu byly typické kostýmovanými průvody, jež připomínaly začátek festivalu a přijezd umělců do Znojma. Již od prvního ročníku program obsahoval pevně pilíře dramaturgické koncepce a v programu je najdeme

jeho patronem. Od tohoto roku se těšíme minimálně jednou během festivalu z jeho znojemského koncertu.

10 km od Znojma v rakouském

ROK TŘETÍ
12.–27. 7. 2007,
Ludwig wein Beethoven

Třetí ročník festivalu připomněl

Pavel Šporcl ve Znojme na festivalu poprvé vystupoval v roce 2006. Od následujícího roku je jeho patronem. (foto ze zkoušky)